

ΠΡΟΣ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ
**ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ**

GUE/NGL
www.guengl.eu

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ / ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Από τη σιωπή στην πολιτική δράση	2
Τι είναι η βία κατά των γυναικών;	4
• Ανάγοντας την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών σε πολιτική προτεραιότητα	5
Ανάλυση δράσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης	6
• Γενική στρατηγική και η Νομοθεσία της ΕΕ	6
• Ποινική δικαιοσύνη και όχι μόνο	9
• Αύξηση της χρηματοδότησης για δράσεις για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών	9
• Υποστήριξη σε καταφύγια γυναικών και γυναικείες οργανώσεις	10
• Εργασίες για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ	13
Προς μια πολιτική της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών	14
Παράρτημα – Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών	16

ΑΠΟ ΤΗ ΣΙΩΠΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL, Σουηδία), Πρόεδρος της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2009-2011).

Συντάκτρια του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»¹, που εγκρίθηκε στις 5 Απριλίου 2011.

Η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών καταστρέφει ζωές και αφαιρεί ζωές, περιορίζει την ελευθερία μας και μας κάνει να μην αισθανόμαστε ασφαλείς μέσα στο ίδιο μας το σώμα, είναι δομικό και διαδεδομένο πρόβλημα σε ολόκληρη την Ευρώπη και τον κόσμο, συνδέεται με την άνιση κατανομή εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών στην κοινωνία μας, και έχει ολέθριες συνέπειες για το άτομο και για την κοινωνία γενικότερα.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ και η ίδια η ΕΕ πρέπει να προσπαίζουν βασικές αξίες όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η αξιοπρέπεια, η σωματική ακεραιότητα και ο σεβασμός. Η βία κατά των γυναικών συνιστά παραβίαση όλων αυτών των αξιών. Όταν οι κυβερνήσεις και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ αδυνατούν να προστατεύσουν τις γυναίκες και τα κορίτσια από τη βία με βάση το φύλο, αδυνατούν να προσπίσουν τις πλέον θεμελιώδεις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι πολιτικοί ηγέτες σε όλα τα επίπεδα παρέμειναν πολύ καιρό σιωπηλοί σχετικά με αυτά τα ζητήματα, παρότι είναι ευθύνη μας και έχουμε στη διάθεσή μας τα μέσα για να κάνουμε πραγματικά τη διαφορά στον αγώνα για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Εντούτοις, τον Απρίλιο του 2011, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε με συντριπτική πλειοψηφία υπέρ της στρατηγικής μου έκθεσης, η οποία περιγράφει τις προτεραιότητες για μια πανευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.

¹ P7_TA-PROV(2011)0127

Η έκθεση συνιστά πολιτική νίκη για όλους εμάς που θέλουμε να σπάσουμε τη σιωπή και να εργαστούμε για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στις κοινότητές μας, στις χώρες μας, στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η έκθεση, στην οποία διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις για το πώς μπορούμε να αναπτύξουμε πολιτικές της ΕΕ για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, ενστερνίζεται με θέρμη μια φεμινιστική αντίληψη της βίας με βάση το φύλο και πραγματεύεται όλες τις διαφορετικές μορφές βίας κατά των γυναικών. Υποστηρίζει ρητά το έργο των γυναικείων οργανώσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη, οι οποίες εργάζονται ακούραστα για την αύξηση της ευαισθητοποίησης, την υποστήριξη των θυμάτων της ανδρικής βίας και τη δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος για τις γυναίκες.

Η εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών συνιστά πολιτική προτεραιότητα της Ομάδας GUE/NGL του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Θα συνεχίσουμε να δραστηριοποιούμαστε σε συνεργασία με ομάδες γυναικών και με την κοινωνία των πολιτών για τη διαρκή άσκηση πολιτικής πίεσης ούτως ώστε τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εκπονήσουν μια συνεκτική στρατηγική –που θα περιλαμβάνει νομοθεσία και επαρκείς οικονομικούς πόρους– η οποία θα στηρίξει και θα ενισχύσει το έργο που επιτελείται σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για την εξάλειψη κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών.

Eva-Britt Svensson

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ;

Η βία κατά των γυναικών είναι ένα ευρέως διαδεδομένο, βαθιά ριζωμένο φαινόμενο και ένα από τα πλέον καταστροφικά χαρακτηριστικά των κοινωνιών μας. Φεμινίστριες και φεμινιστές, ακτιβίστριες και ακτιβιστές, ερευνήτριες και ερευνητές σε ολόκληρη την Ευρώπη και τον κόσμο έχουν αναλύσει και παρουσιάσει αποδεικτικά στοιχεία για τη δομική φύση της βίας κατά των γυναικών, για τις επιπτώσεις της στις γυναίκες και για τον τρόπο με τον οποίον είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις ανισότητες μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Δ. – λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με μελέτες για τη βία με βάση το φύλο, εκτιμάται ότι ποσοστό μεταξύ 20% και 25% των γυναικών στην Ευρώπη έχουν υποστεί σωματική βία τουλάχιστον μια φορά κατά την ενήλικη ζωή τους, ενώ ποσοστό μεγαλύτερο του 10% έχει υποστεί σεξουαλική βία υπό την απειλή χρήσης δύναμης...

Απόσπασμα του ψηφίσματος του ΕΚ με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»

Η βία κατά των γυναικών λαμβάνει χώρα στην οικογένεια ή στο σπίτι, καθώς και στον γενικό κοινωνικό περίγυρο. Παίρνει μορφές όπως η βία από συντρόφους, η βία στο πλαίσιο στενών σχέσεων και η ενδοοικογενειακή βία, η γενετήσια προσβολή, η επίθεση, ο βιασμός, η σεξουαλική παρενόχληση, ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων, η παρενοχλητική παρακολούθηση, η βία κατά γυναικών σε περίοδο πολέμου και σε καταστάσεις συγκρούσεων, το εμπόριο γυναικών για σεξουαλικούς σκοπούς, η παραβίαση των σεξουαλικών και αναπαραγωγικών δικαιωμάτων των γυναικών, ο εξαναγκασμός σε γάμο. Μεγάλο ποσοστό

της βίας εις βάρος παιδιών βασίζεται επίσης στο φύλο, και τα κορίτσια υφίστανται ιδιαίτερες μορφές βίας και κακοποίησης.

Παρά τη δομική φύση της βίας, οι εμπειρίες των γυναικών από τη βία παρουσιάζουν διαφορές και πρέπει να αναπτύξουμε πολιτικές που θα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη αυτές τις σύνθετες πραγματικότητες χωρίς να διαχωρίσουμε ή να περιθωριοποιήσουμε καμία γυναίκα.

ΑΝΑΓΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Η βία κατά των γυναικών δεν συνιστά ιδιωτικό ζήτημα· είναι άκρως δημόσιο και πολιτικό ζήτημα. Το προσωπικό και κοινωνικό κόστος της βίας κατά των γυναικών είναι τεράστιο. Η σιωπή γύρω από αυτά τα ζητήματα ισοδυναμεί με συνενοχή με τους δράστες και τις δομές που γεννούν τη βία κατά των γυναικών.

ΣΤ. – λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία κατά γυναικών επηρεάζει τη θέση των γυναικών στην κοινωνία: την υγεία της, την πρόσβασή της σε απασχόληση και εκπαίδευση, την ενσωμάτωσή της στις κοινωνικές και τις πολιτιστικές δραστηριότητες, την οικονομική ανεξαρτησία της, τη συμμετοχή της στον δημόσιο και τον πολιτικό βίο και τη λήψη των αποφάσεων, και τις σχέσεις της με τους άνδρες,

Απόσπασμα του ψηφίσματος του ΕΚ με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»

Παρότι η βία κατά των γυναικών καταδικάζεται συχνά δημοσίως, το ζήτημα περιβάλλεται από μια ευρέως διαδεδομένη νοοτροπία ατιμωρησίας. Αυτό αρχίζει σιγά-σιγά να αλλάζει και, σήμερα, οι κυβερνήσεις αναπτύσσουν ολοένα και περισσότερο πολιτικές για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών στις διάφορες μορφές της.

Εντούτοις, η πρόοδος που σημειώνεται είναι πολύ αργή και, μέχρι στιγμής, μόλις 9 κράτη μέλη της ΕΕ διαθέτουν εθνικό σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (2010). Όσον αφορά τις υπηρεσίες προστασίας και υποστήριξης των γυναικών που έχουν βιώσει περιστατικά βίας, τα κενά στις περισσότερες χώρες είναι τεράστια. Σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη της ΕΕ τα καταφύγια γυναικών υποχρηματοδοτούνται. Εκστρατείες πρόληψης και ευαισθητοποίησης καθώς και εκπαιδευτικά προγράμματα είτε δεν υπάρχουν είτε δεν επαρκούν. Η ικανότητα της αστυνομίας να διεξάγει αξιόπιστες έρευνες συχνά δεν επαρκεί και τα ποσοστά καταδίκης παραμένουν χαμηλά σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι δράστες εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται με συγκατάβαση σε πολλές περιπτώσεις, ενώ φαίνεται να συνεχίζουν να επικρατούν τα στερεότυπα όσον αφορά τα θύματα στα μέσα ενημέρωσης και στη δικαιοσύνη. Αυτά είναι μερικά μόνο παραδείγματα που δείχνουν ότι απομένουν ακόμη πολλά να γίνουν.

Σύμφωνα με την ειδική εισηγήτρια των Ηνωμένων Εθνών για τη βία κατά των γυναικών, οι κυβερνήσεις έχουν καθήκον να «...επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια στους τομείς της πρόληψης, της διερεύνησης και, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, της επιβολής ποινών για πράξεις βίας κατά των γυναικών, καθώς και στους τομείς της ανάληψης κατάλληλων και αποτελεσματικών δράσεων σχετικά με πράξεις βίας κατά των γυναικών και της παροχής πρόσβασης σε δίκαια και αποτελεσματικά μέσα αποκατάστασης και σε ειδική βοήθεια προς τα θύματα, συμπεριλαμβανομένης ιατρικής συνδρομής...».

ΑΝΑΛΗΨΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Εδώ και πολύ καιρό, οι προοδευτικές πολιτικές δυνάμεις που ζητούσαν να αναληφθεί πολιτική δράση σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών ήταν περιθωριοποιημένες. Η έγκριση της έκθεσης της Eva-Britt Svensson δείχνει ότι υπάρχει ευρεία συναίνεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο απαιτεί από την ΕΕ να εντείνει τις προσπάθειές της στον τομέα αυτόν και να κάνει πραγματικά τη διαφορά στις ζωές των γυναικών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

2. Προτείνει μια νέα ολοκληρωμένη πολιτική προσέγγιση στην καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο, που περιλαμβάνει:
 - ένα μέσο ποινικού δικαίου σε μορφή οδηγίας για την καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο,
 - μέτρα υλοποίησης του πλαισίου των έξι παραγόντων σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (πολιτική, πρόληψη, προστασία, ποινική δίωξη, μέριμνα και συνεργασία), ...

Απόσπασμα του ψηφίσματος του ΕΚ με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»

Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής της ΕΕ πρέπει να αναπτύξουν μια στρατηγική για το σύνολο της ΕΕ που θα περιλαμβάνει όλες τις μορφές βίας κατά των γυναικών. Μια στρατηγική που θα πλαισιώνεται από την αντίληψη ότι η βία κατά των γυναικών έχει τις ρίζες της στις άνισες σχέσεις εξουσίας, μια στρατηγική που θα συιστά πυλώνα ενός πολιτικού σχεδίου για την καταπολέμηση των ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών. Η στρατηγική πρέπει να περιλαμβάνει νομοθετική πράξη καθώς και χρηματοδοτικούς μηχανισμούς.

Ορισμένοι παράγοντες φαίνεται να επιδιώκουν μια πιο αποσπασματική προσέγγιση, κατά την οποία απομονώνονται και διαχωρίζονται ορισμένες μορφές βίας, όπως η ενδοοικογενειακή βία και ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Δεν είναι αυτός ο δρόμος που πρέπει να ακολουθήσουμε και δεν θα διασφαλίσει το βέλτιστο περιεχόμενο και τη βέλτιστη συνεκτικότητα σε επίπεδο πολιτικής, αποτελεσματικής πρόληψης ή επαρκούς προστασίας και υποστήριξης των γυναικών.

«Η βία κατά των γυναικών είναι καταστροφική και θανατηφόρα. Περιορίζει τις ευκαιρίες των γυναικών να συμμετέχουν στην κοινωνική ζωή και την εργασία. Η βία δεν βλάπτει μόνο τις γυναίκες σε ατομικό επίπεδο, βλάπτει και τις οικογένειές τους και την κοινωνία γενικότερα. Αυτοί είναι οι λόγοι για τους οποίους θα συνεχίσουμε με επιμονή το έργο μας, έως ότου σταματήσει η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών».

Ilda Figueiredo (GUE/NGL, Πορτογαλία), βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και την Ισότητα των Φύλων

«Οι γυναικείες οργανώσεις έχουν κυρίαρχο ρόλο στη μάχη ενάντια στη βία κατά των γυναικών και είναι κρίσιμο να εξασφαλίσουμε και να αυξήσουμε τη χρηματοδότηση των οργανώσεων αυτών καθώς και του έργου τους».

Mikael Gustafsson (GUE/NGL, Σουηδία),
βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
Πρόεδρος της Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Γυναικών
και την Ισότητα των Φύλων

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ

2. Προτείνει μια νέα ολοκληρωμένη πολιτική προσέγγιση στην καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο, που περιλαμβάνει:

...

– κατάρτιση ευρωπαϊκού χάρτη ελάχιστων υπηρεσιών υποστήριξης για τα θύματα της βίας κατά των γυναικών ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει το δικαίωμα δωρεάν νομικής υποστήριξης, τη δημιουργία κέντρων υποδοχής τα οποία να καλύπτουν τις ανάγκες προστασίας και προσωρινής στέγασης των θυμάτων· υπηρεσία επείγουσας, δωρεάν, εξειδικευμένης, αποκεντρωμένης και προσπελάσιμης ψυχολογικής υποστήριξης και σύστημα οικονομικών παροχών το οποίο θα προωθεί την αυτονομία των θυμάτων και θα διευκολύνει την επιστροφή τους στον κανονικό ρυθμό ζωής και την εργασιακή δραστηριότητα,

Απόσπασμα του ψηφίσματος του ΕΚ με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»

Η ΕΕ προχωράει στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις. Εντούτοις, η βία κατά των γυναικών δεν μπορεί και δεν πρέπει να πλαισιωθεί μόνον στο πεδίο της πολιτικής για την ποινική δικαιοσύνη σε επίπεδο ΕΕ. Πρέπει, ασφαλώς, να διώκονται όσοι ασκούν βία κατά των γυναικών και να δοθεί τέλος στην ευρέως διαδεδομένη ατιμωρησία. Ωστόσο, για να σταματήσουμε τη βία κατά των γυναικών, χρειαζόμαστε μια πολύ πιο ολιστική και συνεκτική προσέγγιση – η οποία θα κυμαίνεται από την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση, την κατάρτιση των επαγγελματιών μέχρι τις αλλαγές που χρειάζονται στις σχέσεις και τη συμπεριφορά των φύλων, την προστασία και την παροχή υποστήριξης στα θύματα, τους μηχανισμούς χρηματοδότησης κ.λπ.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Οι εργασίες για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών πρέπει να λαμβάνουν επαρκή χρηματοδότηση. Η εκπαίδευση του δικαστικού σώματος και της αστυνομίας απαιτεί πόρους. Πρέπει επίσης να χρηματοδοτείται κατάλληλα η παροχή προστασίας και υποστήριξης στα θύματα. Η ΕΕ διαθέτει διάφορους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς. Πρέπει να κινητοποιούνται ολόενα και περισσότερο τα διαρθρωτικά ταμεία για την ανάληψη δράσεων σε αυτόν τον τομέα και να αυξηθεί η χρηματοδότηση που παρέχεται στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος ΔΑΦΝΗ.

26. υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να αφιερώνουν κατάλληλους πόρους στην πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, μεταξύ άλλων προσφεύγοντας στα Διαρθρωτικά Ταμεία·

Απόσπασμα του ψηφίσματος του ΕΚ με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Μέρος του πλέον σημαντικού έργου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών επιτελείται από γυναικείες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν. Χωρίς τη δουλειά αυτών των εξειδικευμένων γυναικείων οργανώσεων και καταφυγίων γυναικών, δεν θα είχαμε αντιληφθεί τι σημαίνει βία με βάση το φύλο και δεν θα είμασταν σε θέση να διαμορφώσουμε αποτελεσματικές πολιτικές.

23. επισημαίνει ότι η κοινωνία των πολιτών, ιδιαίτερα δε οι ΜΚΟ, οι γυναικείες οργανώσεις και άλλοι ιδιωτικοί φορείς εθελοντικής δράσης για την υποστήριξη των θυμάτων βίας, ειδικότερα βοηθώντας τις γυναίκες θύματα που επιθυμούν να σπάσουν τη σιωπή στην οποία τις καταδικάζει η βία, προσφέρει πολύτιμη υπηρεσία και πρέπει να υποστηρίζεται από τα κράτη μέλη.

Απόσπασμα του ψηφίσματος του ΕΚ με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»

Οι ομάδες γυναικών ανοίγουν τον δρόμο όσον αφορά το έργο της πρόληψης, την κοινωνική εργασία, την προστασία και τον εντοπισμό κατάλληλων πολιτικών απαντήσεων. Τα καταφύγια γυναικών διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προστασία των γυναικών, αλλά και στον τομέα της αύξησης της ευαισθητοποίησης. Οι γυναικείες οργανώσεις διοργανώνουν φεμινιστικά σεμινάρια αυτοάμυνας, εφαρμόζουν προγράμματα παρακολούθησης των μέσων ενημέρωσης ώστε να παρακολουθούν πώς παρουσιάζουν τα μέσα ενημέρωσης τα φαινόμενα βίας κατά των γυναικών. Ελλείψει επίσημων στατιστικών, το κίνημα των γυναικών έχει δημιουργήσει «Παρατηρητήρια» για τις δολοφονίες γυναικών σε ορισμένες χώρες. Νέες γυναίκες σχηματίζουν ομάδες για να εργαστούν υπέρ της ενδυνάμωσης της θέσης των γυναικών και της καταπολέμησης των στερεοτύπων. Πρέπει να αυξηθεί σημαντικά η υποστήριξη τέτοιων έργων καθώς και να αναγνωριστεί η ανάγκη παροχής διαρθρωτικής χρηματοδοτικής στήριξης στο πλαίσιο της χρηματοδότησης τόσο των κρατών μελών όσο και της ΕΕ.

«Γυναίκες από ολόκληρη την Ευρώπη περιμένουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναλάβει δράση για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Θέλουμε μια στρατηγική σε επίπεδο ΕΕ η οποία θα περιλαμβάνει νομοθεσία και επαρκή χρηματοδότηση – και την θέλουμε τώρα!»

Cornelia Ernst (GUE/NGL, Γερμανία),
βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και την Ισότητα των Φύλων

«Παρά τις καθολικές πτυχές του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών, πρέπει να αναπτύξουμε πολιτικές που αναγνωρίζουν επίσης τις διαφορές όσον αφορά τις εμπειρίες και το περιβάλλον. Η εμπειρία της βίας κατά των γυναικών μπορεί να είναι διαφορετική για τις γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας, επί παραδείγματι, ή τις παράνομες μετανάστριες ή τις λεσβίες. Κατά συνέπεια, οι προληπτικές δράσεις καθώς και η υποστήριξη και μέριμνα για τα θύματα κακοποίησης και βίας πρέπει να είναι σχεδιασμένες έτσι ώστε να το αντικατοπτρίζουν αυτό».

Kartika Liotard (GUE/NGL, Κάτω Χώρες),
βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και την Ισότητα των Φύλων

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

30. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τη βία κατά των γυναικών και τη συνδεόμενη με το φύλο διάσταση των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων διεθνώς, ιδίως στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών σύνδεσης και διεθνούς εμπορίου που βρίσκονται σε ισχύ και όσων βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση.

Απόσπασμα του ψηφίσματος του ΕΚ με τίτλο «Νέο πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των γυναικών»

Η εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών πρέπει επίσης να συνιστά προτεραιότητα και στις εξωτερικές σχέσεις, τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για την ΕΕ συνολικά. Σε όλες τις εξωτερικές πολιτικές της, η ΕΕ πρέπει να ενσωματώνει εργασίες κατά των διαφόρων μορφών βίας εις βάρος των γυναικών. Αυτό περιλαμβάνει την αναδυόμενη κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και τις εκτελεστικές δομές της μέσω της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης. Περιλαμβάνει επίσης την πολιτική γειτονίας της ΕΕ, τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης, τις εμπορικές σχέσεις και τις αναπτυξιακές πολιτικές.

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η Ομάδα GUE/NGL επισημαίνει τις ακόλουθες καίριες πτυχές και προτεραιότητες μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών:

- Όλες οι διαφορετικές μορφές βίας θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε μία γενική στρατηγική. Ο διαχωρισμός τους εγκυμονεί κινδύνους περιθωριοποίησης ορισμένων μορφών βίας ή «ενσωμάτωσής» τους σε κάποια «κουλτούρα».
- Μια οδηγία της ΕΕ για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών που θα καθορίζει ελάχιστα πρότυπα προστασίας, πρόληψης, υποστήριξης των θυμάτων και δίωξης των δραστών.
- Ένα Ευρωπαϊκό Έτος καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών για την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού και την επίσπευση της πολιτικής αλλαγής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.
- Κατάρτιση για τους επαγγελματίες και ειδικότερα για την αστυνομία και τη δικαιοσύνη.
- Αυξημένη χρηματοδότηση για γυναικείες οργανώσεις και καταφύγια γυναικών που παρέχουν ανεκτίμητη υποστήριξη σε γυναίκες θύματα βίας και διαδραματίζουν επίσης καίριο ρόλο όσον αφορά το έργο πρόληψης.
- Τριπλασιασμός της χρηματοδότησης του προγράμματος Δάφνη της ΕΕ για την ανάληψη δράσεων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών.
- Κινητοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων για την ανάληψη δράσεων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών καθώς και δράσεων που δίνουν τη δυνατότητα στις γυναίκες που έχουν πέσει θύματα να δημιουργήσουν εκ νέου μια αυτόνομη και ασφαλή ζωή.
- Χάρτης εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, ο οποίος θα περιγράφει τους στόχους και συγκεκριμένες δράσεις μέσω των οποίων η ΕΕ θα συμβάλλει στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών παγκοσμίως.

«Η βία κατά των γυναικών είναι μία από τις πλέον εξωφρενικές εκφράσεις της ανισότητας των φύλων και δεν συνάδει με το είδος των κοινωνιών τις οποίες θέλουμε να διαμορφώσουμε και στις οποίες θέλουμε να ζούμε. Για τον λόγο αυτόν, η Ομάδα GUE/NGL παίρνει τα ηνία στο πολιτικό έργο για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών».

Lothar Bisky, Πρόεδρος GUE/NGL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΝΕΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ψήφισμα του ΕΚ της 5ης Απριλίου 2011 σχετικά με τις προτεραιότητες και τα γενικά χαρακτηριστικά ενός νέου πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (2010/2209 [INI])

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τις διατάξεις των νομικών πράξεων των Ηνωμένων Εθνών στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και ιδίως όσων αφορούν ειδικά τα δικαιώματα των γυναικών, όπως είναι ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών, η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα Διεθνή Σύμφωνα για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτισμικά Δικαιώματα, η Σύμβαση για την Εξάλειψη της Διακίνησης Ανθρώπων και της Εκμετάλλευσης της Πορνείας Άλλων, η Σύμβαση για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης κατά των Γυναικών (CEDAW) και το Προαιρετικό της Πρωτόκολλο, η Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, και η Σύμβαση του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, και την αρχή της μη επαναπροώθησης,
- έχοντας υπόψη άλλες πράξεις των Ηνωμένων Εθνών στο θέμα της βίας κατά των γυναικών, όπως τη Διακήρυξη της Βιέννης και το Πρόγραμμα Δράσης της 25ης Ιουνίου 1993 που εγκρίθηκε από την Παγκόσμια Διάσκεψη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (A/CONF. 157/23), και τη Δήλωση για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, της 20ης Δεκεμβρίου 1993 (A/RES/48/104),
- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 12ης Δεκεμβρίου 1997 σχετικά με την «Πρόληψη του εγκλήματος και μέτρα ποινικού δικαίου για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών» (A/RES/52/86), της 18ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με τη «Δράση για την εξάλειψη των εγκλημάτων τιμής κατά γυναικών» (A/RES/57/179), και της 22ας Δεκεμβρίου 2003 σχετικά με την «Εξάλειψη της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών» (A/RES/58/147),
- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις των εισηγητών του Υπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και τη Γενική Σύσταση αριθ. 19 που εξέδωσε η Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών (11η σύνοδος, 1992),
- έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη του Πεκίνου και το πρόγραμμα δράσης που εγκρίθηκαν κατά την τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη για τις γυναίκες, στις 15 Σεπτεμβρίου 1995, καθώς και τα ψηφίσματά του της 18ης Μαΐου 2000 σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στο πρόγραμμα δράσης του Πεκίνου, της 10ης Μαρτίου 2005 σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στο πρόγραμμα δράσης της τέταρτης Παγκόσμιας Διάσκεψης για τις Γυναίκες (Πεκίνο + 10)², και της 25ης Φεβρουαρίου 2010 σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στο Πρόγραμμα Δράσης του Πεκίνου (Πεκίνο + 15),
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, με τίτλο «Ένταση των προσπαθειών για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών» (A/RES/61/143), και τις αποφάσεις 1325 και 1820 του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια,
 - έχοντας υπόψη το έργο της Ειδικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και την Ενδοοικογενειακή Βία (CAHVIO), που συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2008 για να προετοιμάσει μελλοντική σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με το θέμα,
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου EPSCO «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές», της 8ης Μαρτίου 2010, σχετικά με τη βία,
 - έχοντας υπόψη το νομοθετικό ψήφισμά του της 14ης Δεκεμβρίου 2010 για το σχέδιο οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Ευρωπαϊκή Εντολή Προστασίας³,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 26ης Νοεμβρίου 2009 σχετικά με την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών⁴,
 - έχοντας υπόψη τη γραπτή δήλωσή του, της 21ης Απριλίου 2009, σχετικά με την εκστρατεία «Να πούμε ΟΧΙ στη βία κατά των γυναικών»,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Μαρτίου 2009 σχετικά με την καταπολέμηση του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων στην ΕΕ⁵,
 - έχοντας υπόψη το έγγραφο της Επιτροπής σχετικά με την ισότητα γυναικών και ανδρών για την περίοδο 2010 – 2015, το οποίο παρουσιάστηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 2010,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A7-0065/2011),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία με βάση το φύλο δεν είναι δυνατόν να καταπολεμηθεί με μεμονωμένα μέτρα, αλλά απαιτείται συνδυασμός μέτρων υποδομής, νομικών και δικαστικών μέτρων, μέτρων επιβολής του νόμου, εκπαίδευσης και υγιεινής, και άλλων συναφών ενεργειών προκειμένου να περιοριστεί και να αμβλυνθούν οι συνέπειές της,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι μολονότι δεν υφίσταται διεθνώς αναγνωρισμένος ορισμός για τη «βία κατά των γυναικών» τα Ηνωμένα Έθνη ορίζουν με αυτόν τον τρόπο κάθε πράξη βίας με βάση το φύλο, που προκαλεί ή μπορεί να προκαλέσει στις γυναίκες ζημία ή σωματικές, σεξουαλικές ή ψυχολογικές βλάβες ή δοκιμασίες, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών απειλών, του καταναγκασμού ή της αυθαίρετης στέρησης της ελευθερίας, ανεξαρτήτως εάν αυτό συμβαίνει στη δημόσια ή στην ιδιωτική ζωή⁶,

³ Εγκριθέντα κείμενα, P7_TA(2010)0470.

⁴ EEC 285E, 21.10.2010, σ.53.

⁵ EEC 117E, 6.5.2010, σ. 52.

⁶ Άρθρο 1 της Διακήρυξης των ΗΕ για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, της 20ης Δεκεμβρίου 1993 (A/RES/48/104)- παράγραφος 113 της Πλατφόρμας Δράσης των ΗΕ που καταρτίστηκε στο Πεκίνο το 1995.

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία είναι τραυματική εμπειρία για κάθε άνδρα, γυναίκα ή παιδί, αλλά η βία με βάση το φύλο αφορά κυρίως πράξεις που διαπράττουν άνδρες κατά γυναικών και κοριτσιών, αντικατοπτρίζει δε και παράλληλα ενισχύει τις ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών και θέτει σε κίνδυνο την υγεία, την αξιοπρέπεια, την ασφάλεια και την αυτονομία των θυμάτων της,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με μελέτες για τη βία με βάση το φύλο, εκτιμάται ότι ποσοστό μεταξύ 20% και 25% των γυναικών στην Ευρώπη έχουν υποστεί σωματική βία τουλάχιστον μια φορά κατά την ενήλικη ζωή τους, ενώ ποσοστό μεγαλύτερο του 10% έχει υποστεί σεξουαλική βία υπό την απειλή χρήσης δύναμης· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι, σύμφωνα με έρευνες, παιδιά και νέοι σε ποσοστό 26% καταγγέλλουν ότι τους ασκήθηκε φυσική βία κατά τη παιδική τους ηλικία,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφήμιση και η πορνογραφία αναπαριστούν συχνά διάφορες μορφές βίας με βάση το φύλο, γεγονός που συμβάλλει στην υποβάθμιση της σοβαρότητας του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών και παρεμποδίζει τις στρατηγικές προαγωγής της ισότητας των φύλων,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία κατά γυναικών επηρεάζει τη θέση των γυναικών στην κοινωνία: την υγεία της, την πρόσβασή της σε απασχόληση και εκπαίδευση, την ενσωμάτωσή της στις κοινωνικές και τις πολιτιστικές δραστηριότητες, την οικονομική ανεξαρτησία της, τη συμμετοχή της στον δημόσιο και τον πολιτικό βίο και τη λήψη των αποφάσεων, και τις σχέσεις της με τους άνδρες,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι συχνά, για ποικίλους πολύπλοκους ψυχολογικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτισμικούς λόγους, οι γυναίκες δεν καταγγέλλουν τα περιστατικά βίας των ανδρών εναντίον τους και ορισμένες φορές αποτρέπονται να το κάνουν λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης στην αστυνομία, το δικαστικό σύστημα και τις κοινωνικές και ιατρικές υπηρεσίες,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία με βάση το φύλο που είναι κυρίως η βία των ανδρών κατά των γυναικών είναι δομικό και διαδεδομένο πρόβλημα σε ολόκληρη την Ευρώπη και τον κόσμο, φαινόμενο που εμπλέκει θύματα και δράστες ανεξάρτητα από ηλικία, εκπαίδευση, εισόδημα ή κοινωνική θέση και συνδέεται με την άνιση κατανομή εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών στην κοινωνία μας,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το οικονομικό άγχος οδηγεί πολλές φορές σε συχνότερες, βιαιότερες και πιο επικίνδυνες κακοποιήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι μελέτες έχουν δείξει ότι η βία κατά των γυναικών εντείνεται όταν οι άνδρες υφίστανται μετακινήσεις και στερήσεις αγαθών ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία κατά των γυναικών περιλαμβάνει ευρύ φάσμα παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως, μεταξύ άλλων, η σεξουαλική κακοποίηση, ο βιασμός, η ενδοοικογενειακή βία, η γενετήσια προσβολή και η σεξουαλική παρενόχληση, η πορνεία, το εμπόριο γυναικών και κοριτσιών, η παραβίαση των σεξουαλικών και αναπαραγωγικών δικαιωμάτων των γυναικών, η βία εναντίον των γυναικών στην εργασία, η βία εναντίον των γυναικών σε καταστάσεις πολεμικών συγκρούσεων, η βία εναντίον των γυναικών στις φυλακές ή στα ιδρύματα περίθαλψης και σειρά βλαβερών παραδοσιακών πρακτικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες μορφές βίας μπορεί να αφήσει βαθιά ψυχολογικά τραύματα, να βλάψει τη γενική υγεία των γυναικών και των κοριτσιών, συμπεριλαμβανομένης της αναπαραγωγικής και γενετήσιας υγείας αυτών και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να επιφέρει τον θάνατο,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένα κράτη μέλη η βία των ανδρών κατά των γυναικών με τη μορφή του βιασμού δεν αντιμετωπίζεται ως κολάσιμο αδίκημα αυτεπαγγέλτως διωκόμενο⁷,

⁷ Μελέτη σκοπιμότητας της Επιτροπής, του 2010, προκειμένου να αξιολογηθούν οι δυνατότητες, ευκαιρίες και ανάγκες τυποποίησης της νομοθεσίας των κρατών μελών όσον αφορά την βία κατά των γυναικών, τη βία κατά των παιδιών και τη βία κατά του γενετήσιου προσανατολισμού, σ. 53.

- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν γίνεται συστηματική συλλογή συγκρίσιμων δεδομένων για τους διάφορους τύπους βίας κατά των γυναικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γεγονός που καθιστά δύσκολο να εξακριβωθεί η πραγματική έκταση του προβλήματος και να εξευρεθούν κατάλληλες λύσεις· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι η αξιόπιστη συλλογή δεδομένων είναι εξαιρετικά δύσκολη εξαιτίας της απροθυμίας ανδρών και γυναικών, λόγω φόβου ή ντροπής, να αναφέρουν τις εμπειρίες τους στους αρμόδιους φορείς,
- IG. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις μελέτες που έχουν εκπονηθεί για τις χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, εκτιμάται ότι η βία που ασκείται εις βάρος των γυναικών έχει ετήσιο κόστος 33 δις ευρώ περίπου⁸,
- N. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία των γυναικών από τη βία στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι παντού ίδια εξαιτίας της ποικιλομορφίας που διακρίνει τις πολιτικές και τις νομοθεσίες των κρατών μελών,
- IE. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η Ευρωπαϊκή Ένωση απέκτησε ευρύτερη αρμοδιότητα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων της ποινικής διαδικασίας και του ουσιαστικού ποινικού δικαίου, όπως επίσης στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας,
- ISΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός γυναικών που πέφτουν θύματα βίας λόγω φύλου είναι ιδιαίτερα ανησυχητικός,
- IZ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρενόχληση των μητέρων και των εγκύων συνιστά μία άλλη μορφή βίας ή κατάχρησης εξουσίας εις βάρος των γυναικών, που αναπτύσσεται στο οικογενειακό περιβάλλον ή σε αυτό του ζεύγους, στο κοινωνικό και το εργασιακό περιβάλλον, με αποτέλεσμα την απόλυση ή την εγκατάλειψη της εργασίας, καθώς και τις διακρίσεις και την κατάθλιψη,
- IΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει επισημάνει στο έγγραφο στρατηγικής για την ισότητα των φύλων (2010-2015) ότι η βία με βάση το φύλο είναι ένα από τα κύρια προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να επιτευχθεί γνήσια ισότητα των φύλων,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει μεν ανακοινώσει ότι θα υποβάλει εντός του 2011 πρόταση στρατηγικού σχεδίου για την καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο αλλά ότι δεν γίνεται καμία ρητή αναφορά σε αυτή τη στρατηγική στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2011,
1. χαιρετίζει τη δέσμευση της επιτροπής στο σχέδιο δράσης της για την εφαρμογή του προγράμματος της Στοκχόλμης να υποβάλει την περίοδο 2011-2012 Άνακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, της οικιακής βίας και του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, που θα ακολουθηθεί από σχέδιο δράσης της ΕΕ⁹;
 2. Προτείνει μια νέα ολοκληρωμένη πολιτική προσέγγιση στην καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο, που περιλαμβάνει:
 - ένα μέσο ποινικού δικαίου σε μορφή οδηγίας για την καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο,
 - μέτρα υλοποίησης του πλαισίου των έξι παραγόντων σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (πολιτική, πρόληψη, προστασία, ποινική δίωξη, μέριμνα και συνεργασία),
 - απαίτηση από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι τιμωρίες των αυτουργών είναι ανάλογες της σοβαρότητας του εγκλήματος,

⁸ Καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών – Μελέτη καταγραφής σχετικά με τα μέτρα και τις δράσεις που ανελήφθησαν στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης», Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006.

⁹ COM(2010) 171, Για ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην υπηρεσία των πολιτών της Ευρώπης, Σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του προγράμματος της Στοκχόλμης, σ. 13

- απαίτηση από τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την κατάρτιση του προσωπικού που είναι πιθανό να έρθουν σε επαφή με περιπτώσεις βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των οργάνων της τάξης και του προσωπικού κοινωνικής πρόνοιας, παιδικής και υγειονομικής μέριμνας, καθώς και έκτακτης ανάγκης προκειμένου να είναι σε θέση αυτοί να εντοπίζουν, αναγνωρίζουν και να χειρίζονται ορθώς παρόμοιες περιπτώσεις, με ιδιαίτερη εστίαση στις ανάγκες και στα δικαιώματα των θυμάτων,
- απαιτήσεις από τα κράτη μέλη να επιδείξουν επιμέλεια στην εφαρμογή, και την καταγραφή και διερεύνηση όλων των εγκλημάτων βίας με βάση το φύλο, ώστε να ασκείται εισαγγελική δίωξη,
- σχέδια για την ανάπτυξη συγκεκριμένων διαδικασιών για τους αστυνομικούς και τους επαγγελματίες της υγείας, προκειμένου να διασφαλίζεται η ύπαρξη αποδεικτικών στοιχείων στις περιπτώσεις άσκησης βίας με βάση το φύλο,
- δημιουργία ενώσεων με ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης με σκοπό την παροχή εκπαίδευσης σχετικής με τη βία με βάση το φύλο σε επαγγελματίες που αναπτύσσουν δραστηριότητα στον τομέα αυτόν, όπως δικαστές, όργανα της Αστυνομίας Διώξεως Εγκλήματος, επαγγελματίες στον τομέα της υγείας, της εκπαίδευσης και τεχνικών για την υποστήριξη των θυμάτων,
- πολιτικές προτάσεις για την παροχή βοήθειας στα θύματα ώστε να επιστρέψουν στη φυσιολογική ζωή, με ιδιαίτερη μέριμνα στις ιδιαίτερες ανάγκες θυμάτων διαφορετικών κατηγοριών, όπως οι γυναίκες που ανήκουν σε μειονότητες, καθώς και μέτρα διευκόλυνσης της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την μεταχείριση όσων έχουν βιώσει τη βία κατά των γυναικών,
- ενσωμάτωση ειδικών μηχανισμών ταυτοποίησης και διάγνωσης στις υπηρεσίες επειγόντων περιστατικών των νοσοκομείων και το δίκτυο πρωτοβάθμιας περίθαλψης, με σκοπό την ενίσχυση ενός αποτελεσματικότερου συστήματος πρόσβασης και παρακολούθησης για τα θύματα αυτής της κατηγορίας,
- απαίτηση από τα κράτη μέλη να παράσχουν καταφύγια για θύματα βίας με βάση το φύλο σε συνεργασία με σχετικές ΜΚΟ,
- ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τον αριθμό υποδομών υποστήριξης των θυμάτων ανά 10.000 κατοίκους για θύματα βίας με βάση το φύλο, στη μορφή κέντρων με ειδικευση στην παροχή βοήθειας στα θύματα,
- κατάρτιση ευρωπαϊκού χάρτη ελάχιστων υπηρεσιών υποστήριξης για τα θύματα της βίας κατά των γυναικών ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει το δικαίωμα δωρεάν νομικής υποστήριξης, τη δημιουργία κέντρων υποδοχής τα οποία να καλύπτουν τις ανάγκες προστασίας και προσωρινής στέγασης των θυμάτων- υπηρεσία επείγουσας, δωρεάν, εξειδικευμένης, αποκεντρωμένης και προσπελάσιμης ψυχολογικής υποστήριξης και σύστημα οικονομικών παροχών το οποίο θα προωθήσει την αυτονομία των θυμάτων και θα διευκολύνει την επιστροφή τους στον κανονικό ρυθμό ζωής και την εργασιακή δραστηριότητα,
- ελάχιστα πρότυπα ώστε να διασφαλίζεται η παροχή επαγγελματικής υποστήριξης στα θύματα, με μορφή συμβουλών από δικηγόρο, ανεξάρτητα από τον ρόλο τους στην ποινική διαδικασία,
- μηχανισμούς για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε δωρεάν νομική βοήθεια που θα επιτρέπει στα θύματα να κατοχυρώνουν τα δικαιώματά τους καθ' όλη την ΕΕ,
- σχέδια για την ανάπτυξη μεθοδολογικών κατευθυντηρίων γραμμών και νέων προσπαθειών συλλογής δεδομένων, ώστε να εξασφαλιστούν στατιστικά στοιχεία για τη βία με βάση το φύλο, προκειμένου να εξακριβωθεί η έκταση του προβλήματος και να εξασφαλιστεί μια βάση για αλλαγή μέτρων με σκοπό τη διευθέτηση του προβλήματος.

- θέσπιση, εντός της προσεχούς πενταετίας, ευρωπαϊκού έτους κατά της βίας εις βάρος των γυναικών, για την ευαισθητοποίηση των ευρωπαίων πολιτών·
 - απαιτεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα αποτρεπτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης, σε συνεργασία με τις ΜΚΟ, όπου δει·
 - την εφαρμογή μέτρων στις συλλογικές συμβάσεις και την προώθηση του συντονισμού μεταξύ των εργοδοτών, των συνδικάτων και των επιχειρήσεων από κοινού με τις αντίστοιχες διοικήσεις προκειμένου να ενημερώνεται δεόντως το θύμα σχετικά με τα εργασιακά του δικαιώματα·
 - αύξηση του αριθμού των δικαστηρίων με αρμοδιότητα επί θεμάτων βίας με βάση το φύλο· αύξηση των μέσων και του περιεχομένου της κατάρτισης των δικαστών, εισαγγελέων και δικηγόρων επί θεμάτων βίας με βάση το φύλο· βελτίωση των ειδικών μονάδων των Σωμάτων και των Δυνάμεων Ασφαλείας, με την αύξηση του προσωπικού και την βελτίωση της εκπαίδευσης και των υλικών μέσων·
3. ζητεί επιμόνως από τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν τη σεξουαλική βία και το βιασμό κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των περιστατικών εντός του γάμου και στενών ανεπισημών σχέσεων και/ή όσων διαπράττονται από άνδρες συγγενείς, ως εγκλημάτων στις περιπτώσεις όπου το θύμα δεν έχει δώσει τη συγκατάθεσή του και να εξασφαλίσουν ότι παρόμοια αδικήματα θα οδηγούν σε αυτεπάγγελτη δίωξη και να απορρίψουν οιοσδήποτε αναφορές σε πολιτισμικές, παραδοσιακές ή θρησκευτικές πρακτικές ή παραδόσεις ως ελαφρυντικό παράγοντα σε περιπτώσεις βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των λεγομένων «εγκλημάτων τιμής» και του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων·
 4. αναγνωρίζει ότι η βία κατά των γυναικών αποτελεί μια από τις σοβαρότερες μορφές παραβίασεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με βάση το φύλο και ότι η οικιακή βία - σε βάρος άλλων θυμάτων όπως παιδιών, ανδρών και ηλικιωμένων - αποτελεί επίσης ένα αφανές φαινόμενο που πλήττει υπερβολικά πολλές οικογένειες για να αγνοηθεί·
 5. επισημαίνει ότι η έκθεση σε φυσική, σεξουαλική ή ψυχολογική βία και κακοποίηση μεταξύ γονέων ή άλλων μελών της οικογένειας έχει σοβαρές επιπτώσεις στα παιδιά·
 6. καλεί τα κράτη μέλη στα οποία τα παιδιά είναι μάρτυρες κάθε μορφής βίας να προωθήσουν την παροχή ηλικιακά προσαρμοσμένης ψυχοκοινωνικής συμβουλευτικής η οποία θα είναι ειδικά προσαρμοσμένη στην αντιμετώπιση των πραγματικών παιδικών εμπειριών και να δοθεί η δέουσα προσοχή για το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών·
 7. επισημαίνει ότι οι μετανάστριες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι μετανάστριες χωρίς ταξιδιωτικά έγγραφα, και οι γυναίκες που ζητούν άσυλο, αποτελούν δύο υποκατηγορίες γυναικών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στην βία με βάση το φύλο·
 8. υπογραμμίζει τη σημασία της κατάλληλης εκπαίδευσης για όσους εργάζονται με γυναίκες θύματα ανδρικής βίας, ιδίως των εκπροσώπων του συστήματος δικαιοσύνης και επιβολής του νόμου, με ιδιαίτερη αναφορά στην αστυνομία, τους δικαστικούς, τους κοινωνικούς λειτουργούς και το υγειονομικό προσωπικό·
 9. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιστρατεύσει όλη την εμπειρογνωμοσύνη που διαθέτει και να αναπτύξει και να κοινοποιήσει ετήσιες στατιστικές για τη βία με βάση το φύλο, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων για τον ετήσιο αριθμό φόνων γυναικών από τους συντρόφους ή τους πρώην συντρόφους τους, με βάση τα δεδομένα των κρατών μελών·

10. τονίζει ότι η έρευνα σχετικά με τη βία κατά παιδιών, νέων και γυναικών και σε γενικότερο επίπεδο σχετικά με τη βία με βάση το φύλο και τη σεξουαλική βία πρέπει να συμπεριληφθούν ως τομέας πολυθεματικής έρευνας στο μελλοντικό Όγδοο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη·
11. ζητεί από την Επιτροπή να εξεταστεί τη δυνατότητα ίδρυσης παρατηρητηρίου της βίας κατά γυναικών, το οποίο θα βασίζεται στην αναφορά δικαστικών υποθέσεων που περιελάμβαναν βία κατά γυναικών·
12. καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο μέσω κοινοτικών προγραμμάτων, ιδίως μέσω του προγράμματος Δάφνη, το οποίο έχει ήδη συμβάλει επιτυχώς στην καταπολέμηση της βίας κατά γυναικών·
13. επισημαίνει ότι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΟΘΔ) θα καλέσει, στο πλαίσιο σχετικής έρευνας, αντιπροσωπευτικό δείγμα γυναικών από όλα τα κράτη μέλη να καταθέσουν τις εμπειρίες τους από κρούσματα βίας, και ζητεί να δοθεί το βάρος στην εξέταση των απαντήσεων που λαμβάνουν οι γυναίκες από τις διάφορες αρχές και υπηρεσίες στήριξης, όταν προβαίνουν σε καταγγελίες·
14. ζητεί από τα κράτη μέλη να προβάλλουν με σαφήνεια στις στατιστικές τους το μέγεθος της βίας με βάση το φύλο, και να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τη βία με βάση το φύλο, συμπεριλαμβανομένων του φύλου του θύματος, του φύλου του δράστη, της σχέσης τους, της ηλικίας τους, του τόπου του εγκλήματος, και της προκληθείσας βλάβης·
15. ζητεί από την Επιτροπή να παρουσιάσει μελέτη σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις της βίας κατά των γυναικών, λαμβάνοντας υπόψη μελέτες που χρησιμοποιούν μεθοδολογίες που επιτρέπουν να υπολογισθεί το οικονομικό κόστος των επιπτώσεων της βίας κατά των γυναικών στα συστήματα υγείας, κοινωνικής ασφάλισης και στην αγορά εργασίας·
16. καλεί τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και το Ινστιτούτο Ισότητας των Φύλων να διεξαγάγουν έρευνα που θα εξετάζει τη διείσδυση της βίας στις σχέσεις των εφήβων και τον αντίκτυπο της στην ευζωία τους·
17. σημειώνει ότι η παρενοχλητική παρακολούθηση, το 87% των θυμάτων της οποίας είναι γυναίκες, προκαλεί ψυχολογικά τραύματα και σοβαρή συναισθηματική πίεση και ότι πρέπει επομένως να θεωρείται μορφή βίας κατά γυναικών και πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσω νομικού πλαισίου σε όλα τα κράτη μέλη, για να αποτραπεί η εκδήλωση περαιτέρω βίας·
18. επισημαίνει ότι οι παραδοσιακές βλαπτικές πρακτικές όπως ο ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων (ΑΓΟ) και τα λεγόμενα «εγκλήματα τιμής» είναι μορφές βίας κατά γυναικών στενά συνδεδεμένες με ορισμένο πλαίσιο και προτρέπει ως εκ τούτου την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή σε παραδοσιακές βλαπτικές πρακτικές στο πλαίσιο μιας στρατηγικής για την καταπολέμηση της βίας κατά γυναικών·
19. αναγνωρίζει το σοβαρό πρόβλημα της πορνείας, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η παιδική πορνεία, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και ζητεί να αναληφθούν περαιτέρω μελέτες σχετικά με τη σύνδεση μεταξύ του νομικού πλαισίου του οικείου κράτος μέλος και της μορφής και της έκτασης της παρατηρούμενης πορνείας· επισύρει την προσοχή στο γεγονός της ανησυχητικής αύξησης του εμπορίου ανθρώπων προς και εντός της ΕΕ - μια εμπορία που έχει κυρίως ως στόχο γυναίκες και παιδιά - και καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν αποφασιστική δράση για την καταπολέμηση της παράνομης αυτής πρακτικής·
20. ζητεί από τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν το σοβαρό πρόβλημα της παρένθετης μητρότητας, το οποίο συνιστά εκμετάλλευση του γυναικείου σώματος και των αναπαραγωγικών του οργάνων·

21. τονίζει με έμφαση ότι οι γυναίκες και τα παιδιά υπόκεινται στις ίδιες μορφές εκμετάλλευσης και μπορούν και οι μεν και τα δε να θεωρηθούν εμπορεύματα στη διεθνή αναπαραγωγική αγορά, οι δε νέοι αναπαραγωγικοί διακανονισμοί, όπως η παρένθετη μητρότητα, αυξάνουν την εμπορία γυναικών και παιδιών και την παράνομη υιοθεσία διασυννοριακά·
22. σημειώνει ότι η ενδοοικογενειακή βία έχει χαρακτηριστεί σοβαρή αιτία αποβολής ή θνησιγένειας καθώς και θανάτου της μητέρας κατά τον τοκετό, ζητεί δε από την Επιτροπή να εστιάσει περισσότερο την προσοχή της στη βία κατά εγκύων, καθώς τα παραπάνω σημαίνουν ότι ο δράστης αποτελεί κίνδυνο για περισσότερα από ένα πρόσωπα·
23. επισημαίνει ότι η κοινωνία των πολιτών, ιδιαίτερα δε οι ΜΚΟ, οι γυναικείες οργανώσεις και άλλοι ιδιωτικοί φορείς εθελοντικής δράσης για την υποστήριξη των θυμάτων βίας, ειδικότερα βοηθώντας τις γυναίκες θύματα που επιθυμούν να σπάσουν τη σιωπή στην οποία τις καταδικάζει η βία, προσφέρει πολύτιμη υπηρεσία και πρέπει να υποστηρίζεται από τα κράτη μέλη·
24. επαναλαμβάνει ότι είναι απαραίτητο να αναπτύσσεται δραστηριότητα όχι μόνον ως προς τα θύματα, αλλά και ως προς τους δράστες, με σκοπό να καταστούν αυτοί περισσότερο υπεύθυνοι αλλά και να αλλάξουν τα κοινωνικά εδραιωμένα στερεότυπα και οι πεποιθήσεις που συμβάλλουν στην διαιώνιση των γενεσιουργών αιτίων και της αποδοχής της βίας αυτού του είδους·
25. καλεί τα κράτη μέλη να παράσχουν καταφύγια για γυναίκες, ώστε να μπορούν με τη στήριξή τους οι γυναίκες και τα παιδιά να ζουν μια ζωή με αυτοδιάθεση, χωρίς βία και φτώχεια· τα καταφύγια αυτά πρέπει να προσφέρουν ειδικευμένες υπηρεσίες, ιατρική υποστήριξη, νομική βοήθεια, ψυχολογική και θεραπευτική υποστήριξη, νομική υποστήριξη κατά τη διάρκεια δικών, στήριξη στα παιδιά που υπέστησαν βία κλπ·
26. υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να αφιερώνουν κατάλληλους πόρους στην πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, μεταξύ άλλων προσφεύγοντας στα Διαρθρωτικά Ταμεία·
27. υπογραμμίζει την ιδιαίτερη σημασία να αναλάβουν τα κράτη μέλη και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δράσεις με σκοπό την επανένταξη στην αγορά εργασίας των γυναικών που υπήρξαν θύματα βίας με βάση το φύλο, μέσω οργάνων όπως το ΕΚΤ ή το πρόγραμμα PROGRESS·
28. ζητεί από την ΕΕ και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν νομικό πλαίσιο το οποίο θα εγγυάται στις μετανάστριες το δικαίωμα κατοχής ατομικού διαβατηρίου και άδειας παραμονής και το οποίο θα επιτρέπει την απόδοση ποινικής ευθύνης σε κάθε άτομο που προβαίνει σε αφαίρεση των εν λόγω εγγράφων·
29. επαναλαμβάνει την άποψή του ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο νέο νομικό πλαίσιο που εισάγει η Συνθήκη της Λισαβόνας, θα πρέπει να προσχωρήσει στη Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW) καθώς και στο προαιρετικό πρωτόκολλό της¹⁰.
30. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τη βία κατά των γυναικών και τη συνδεόμενη με το φύλο διάσταση των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων διεθνώς, ιδίως στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών σύνδεσης και διεθνούς εμπορίου που βρίσκονται σε ισχύ και όσων βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση·
31. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και την Επιτροπή·

Τα μέλη της Ομάδας GUE/NGL στην Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Eva-Britt Svensson (Σουηδία), πρόεδρος (2009-2011)
Mikael Gustafsson (Σουηδία), πρόεδρος (2011-)
Ilda Figueiredo (Πορτογαλία), συντονίστρια GUE/NGL
Cornelia Ernst (Γερμανία)
Kartika Liotard (Κάτω Χώρες)

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν φυλλάδιο, επικοινωνήστε με τη Malin Björk: malin.bjork@europarl.europa.eu

Η GUE/NGL είναι μια συνομοσπονδιακή ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελούμενη από 34 βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προερχόμενους από 12 κράτη μέλη της ΕΕ οι οποίοι εργάζονται για την ειρήνη, την αλληλεγγύη, την κοινωνική δικαιοσύνη, την ισότητα, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο.

Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά/Αριστερά των Πρασίνων
των Βορείων Χωρών
rue Wiertz 43
1047 Βρυξέλλες
Τηλέφωνο +32-(0)228-42683
Φαξ +32-(0)228-41774
www.guengl.eu

Παραγωγή της Μονάδας Επικοινωνιών της Ομάδας GUE/NGL:
GUENGL-Communications@europarl.europa.eu

Φωτογραφίες: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Olivier Hansen,
Julia Garlito y Romo, iStockphoto
Σχεδιασμός: Dominique Boon
Εκτύπωση: Dossche Printing
© GUE/NGL – Βρυξέλλες, 2011
Η παρούσα έκδοση τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί

GUE/NGL
www.guengl.eu

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ / ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ